

Spis treści

WSTĘP	9
Rozdział I	
PODSTAWY PRAWNE ORAZ ZASADY I PRZEBIEG MIGRACJI DO RFN I BERLINA ZACHODNIEGO	14
Polskie ustawodawstwo dotyczące obywatelstwa	14
Polska ludność rodzima na ziemiach zachodnich i północnych	22
Układ normalizacyjny i jego interpretacja w RFN	29
Porozumienia polsko-zachodnioniemieckie w kwestii migracji	34
Podstawy prawne migracji	38
Problem przemieszczeń ludności z Polski do RFN i Berlina Zachodniego w latach 1952-1979	40
Podsumowanie	50
Rozdział II	
CHARAKTERYSTYKA PORÓWNAWCZA WYJEŻDZAJĄCYCH Z WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO NA PODSTAWIE ZAPISU PROTOKOLARNEGO	53
Struktura terytorialna emigracji	53
Wyniki analizy statystyczno-demograficznej emigrantów	58
Wyniki analizy struktury społeczno-zawodowej	78
Narodowość emigrantów	100
Podsumowanie	113

Rozdział III

MOTYWACJE WYJAZDÓW

116

Charakterystyka demograficzno-zawodowa ankietowanych	116
Rodzaje motywów	17
Motywy w środowiskach i mikroregionach	20
Motywy w grupach wiekowych	25
Motywy w grupach społeczno-zawodowych	37
Start życiowy w RFN w opinii emigrantów-respondentów	146
Podsumowanie	148

Rozdział IV

POLITYCZNE, SPOŁECZNE, EKONOMICZNE I DEMOGRAFICZNE SKUTKI EMIGRACJI W REGIONIE OPOLSKIM

151

Wpływ wyjazdów na przebieg procesów integracyjnych w województwie opolskim	151
Wpływ wyjazdów emigracyjnych do RFN na rynek pracy województwa opolskiego	162
Następstwa emigracji w podstawowych działach gospodarki narodowej województwa opolskiego	166
Wpływ emigracji do RFN na tempo wzrostu ludności regionu oraz na zasoby biologiczne ludności rodzimej	177
Podsumowanie	190

WNIOSKI I ZAKOŃCZENIE

192

PRZYPISY

198

ANEKSY

211

LITERATURA

237